

Nisan – çiçeklenme dönemi ilaçlaması, meyve bitkilerinde bitki koruma zincirinin önemli bir unsurudur

Автор(и): проф. д.с.н Иванка Лечева; проф. Мария Боровинова

Дата: 22.04.2019 *Брой:* 4/2019

Ülkenin meyve yetiştirilen bölgelerinin çoğunda Nisan ayı ortalama aylık sıcaklığı 10 ila 14°C arasında olup, aylık toplam yağış miktarı 60 ila 70 l/m²'dir. Uzun vadeli tahminlere göre, 2019 Nisan ayında, mevsim için alışılmadık bir şekilde, ayın başında, tarla alanlarının çoğunda sonbaharda ekilen ve ilkbaharda ekilen ürünlerin gelişimi için sınırlayıcı faktör, üst toprak katmanlarındaki nem eksikliği olacaktır. İkinci ve üçüncü on günlük dönemlerde, tarımsal meteorolojik koşullar oldukça dinamik olacaktır. Tarımsal ürünlerin gelişimi, iklim normlarına yakın sıcaklıklarda ılımlı bir hızda ilerleyecektir. Norm civarında ve altında beklenen yağışlar, toprak nem rezervlerini esas olarak 50 cm'lik katmanda iyileştirecektir.

Nisan ayında, ülkenin farklı bölgelerindeki meyve türleri çeşitli fenofazlardadır: "fare kulağı", "beyaz tomurcuk", "çiçeklenme".

Elma için, "fare kulağı" aşamasında, kabuklu bit ve küllemeye karşı ilk çiçek öncesi ilaçlama aşağıdaki fungusit karışımlarından biri ile yapılır: Bordo bulamacı %1 + Bayfidan 250 EC – külleme %0.015, Champion WP – %0.3 + Bayfidan 250 EC – %0.015, Funguran OH 50 WP – %0.3 + Bayfidan 250 EC – %0.015. Kabuklu bite dayanıklı çeşitler sadece Bayfidan 250 EC – %0.015 ile ilaçlanmalıdır. Belirtilen fungusit karışımları, kabuklu bite neden olan mantarda (*Venturia inaequalis*) direnç gelişimini önleme açısından çiçek öncesi ilaçlamalar için tercih edilir. Çiçek öncesi kabuklu bit ilaçlamaları için ayrıca şu fungusitler de uygundur: Manfil 75 WP – 320 g/da, Captan 80 WG – 150-180 g/da, Polyram DF – %0.2, Sankozeb 80 WP – 200 g/da, Thiram 80 WG – %0.3 (30.04.2019'a kadar geçerli), Folpan 80 WDG – %0.15. Küllemenin eşzamanlı kontrolü için bu fungusitler ayrıca Bayfidan 250 EC - %0.015 ile kombine edilmelidir. Golden Delicious çeşidi meyve paslanmasına karşı hassastır ve bakır bazlı ürünler bunu artırır, bu da bu çeşit için diğer fungusitlerin kullanılmasını gerektirir. Uygun olan Captan 80 WG – 150-180 g/da, Golden Delicious ve meyve paslanmasına hassas diğer çeşitlerde çiçek öncesi ilaçlamalar için başarıyla kullanılabilir.

Kabuklu bite dayanıklı çeşitler – Prima, COOP-10, Florina, Liberty, Pioneer, McFree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, Jonafree, Jonathan vb., sadece küllemeye karşı Bayfidan 250 EC - %0.015 veya Systhane Ecozome – 60-185 ml/da ile ilaçlanmalıdır.

Elmanın ikinci çiçek öncesi ilaçlaması "pembe tomurcuk" aşamasında yapılır. İlk ilaçlamada olduğu gibi aynı fungusit karışımları ve fungusitler kullanılır. Elma eşek arısı yoğunluğunun yüksek olduğu bahçelerde – 100 sallanan sürgünde 2-3 ergin, fungusit çözeltisine aşağıdaki insektisitlerden biri eklenir: Decis 2.5 EC – %0.03 veya Meteor – 60-90 ml/100 l su. Sallama yapma imkanı olmayan yetiştiriciler, geçen yıl meyvelerde gözlemledikleri zarara veya eşek arısı tarafından zarar görmüş meyvecik dökümüne göre yaklaşık olarak yönlenebilirler. Belirtilen iki insektisit, ayrıca, ilk meyve verme dönemindeki genç elma bahçelerinde, çok yüksek popülasyon yoğunluğunda ürünü tamamen yok edebilen tüylü böceğin kontrolü için de uygundur.

Elmada, Nisan ayı boyunca, çiçeklerin kabuklu bitten korunması için çok önemli olan çiçek ilaçlaması da yapılır. Sık sağanak ve yüksek hava neminin olduğu yıllarda, kabuklu bite hassas çeşitlerde kitlesel enfeksiyonlar meydana gelir, bunun sonucunda çiçekler dökülür ve bu zarar genellikle fark edilmez ve yetiştiriciler bunu diğer nedenlere bağlar. Bu ilaçlama aynı zamanda külleme ve kahverengi çürüklüğün kontrolünü de amaçlar.

Çiçek ilaçlaması için aşağıdaki fungusitlerden biri kullanılır: Systhane 20 EW – 24 ml/su (24 - 42 ml/da), Stroby DF, Discus DF - %0.02, Flint Max 75 WP – %0.02, Chorus 50 WP – %0.03, Shavit F 72 WDG – %0.2 veya

Stroby DF, Discus DF – %0.02 + Delan 700 WDG – %0.035 kombinasyonu.

Armut için sadece bir çiçek öncesi ilaçlama yapılır. Bu ilaçlama, kabuklu bit, armut yaprak biti, armut dantel böceği ve armut eşek arısına karşıdır. Kabuklu bit kontrolü için aşağıdaki fungusitlerden biri kullanılır: Bordo bulamacı – %1, Funguran OH 50 WP – 150-200 g/da, Champion WP – %0.3, Captan 80 WG – %0.2, Dithane M-45 – 200 g/da, Bordo Bulamacı 20 WP – 375-500 g/da. Yüksek yoğunlukta – kolonili %2-3 rozet (yaygın armut yaprak biti), fungusit çözeltisine aşağıdaki insektisitlerden biri eklenir: Vaztak New 100 EC - %0.02, Decis 2.5 EC – %0.03, Masai WP – 25 g/da, Proteus O-T 0.05 – %0.06, Sumi Alpha 5 EC/Sumicidin 5 EC/Oasis 5 EC - %0.03, Cyneis 480 SC – 30-43.7 ml/da. Armutta çiçek ilaçlaması kabuklu bit ve kahverengi çürüklüğe karşıdır ve elmada çiçek ilaçlaması için belirtilen fungusitler kullanılır.

Bu dönemde, **ayva** meyvecik yanıklığına karşı ilaçlanır. Bu fungal hastalığa karşı ilk ilaçlama "çiçek tomurcuğu" aşamasında, ikincisi ise çiçeklenme sırasında yapılır. İlk ilaçlama için en iyisi Bordo bulamacı – %1 veya Champion WP – %0.3 kullanmaktır, çiçek ilaçlaması için ise – Chorus 50 WP – %0.03 veya Luna Experience – 20-75 ml/da.

Çiçek tomurcuğu aşamasında, **erikler** ortalama ağaç başına 3-5 eşek arısı yoğunluğunda (sallama ile tespit edilen) erik eşek arısına karşı ilaçlanır. Decis 2.5 EC - %0.05 veya Sumi Alpha 5 EC – %0.02 kullanılır. Bu ilaçlama kaçırılmışsa veya eşek arısı yoğunluğu çok yüksekse, bu zararlının kontrolü, çiçeklenmeden hemen sonra, petallerin %70'i kahverengileşmiş ancak dökülmemişken, %5 zarar görmüş meyvecik tespit edildiğinde de yapılabilir.

Genç **meyve veren sert çekirdekli meyve türlerinde**, "çiçek tomurcuğu" aşamasında, çok yüksek yoğunlukta çiçekleri tamamen yok edebilen tüylü böceğe karşı ilaçlama yapılır. Meyve bitkilerinde kontrolü için onaylı bir insektisit bulunmamakla birlikte, şunlar kullanılabilir: Decis 2.5 EC – %0.03, Karate Zeon 5 CS – %0.02, Deka EC – 30 – 50 ml/da.

Tüm **sert çekirdekli meyve türlerinde**, kahverengi çürüklüğü kontrol etmek için genellikle Nisan ayında çiçek ilaçlamaları yapılır. Bu hastalığa karşı etkili fungusitler şunlardır: Luna Experience – 20-75 ml/da, Chorus 50 WG – %0.045, Signum WG – 30 g/da, Delan 700 WDG – %0.05, Thiram 80 WG – %0.3.

Ülkemizde yetiştirilen kayısı ve vişne çeşitlerinin çoğu kahverengi çürüklüğe karşı hassastır ve ıslak bir ilkbaharda ve uzun süren çiçeklenmede, bu ürünlerde iki çiçek ilaçlaması yapılmalıdır. İlki – çiçeklenmenin başında, ikincisi ise – ilkinden 8-10 gün sonra.

Çiçek ilaçlamaları, arı uçuşunun olmadığı sabah saatlerinde yapılmalıdır. Kullanılan fungusitler arılara toksik değildir, ancak ilaçlama sırasında püskürtme jetinden ve fungusitlerle kontaminasyondan korunmaları gerekir.

Çilek plantasyonları çiçeklenmeden önce, yaprak lekelerine (beyaz ve kırmızı) ve hortumlu böceklerle karşı korunmaları için Bordo bulamacı – %1 veya Champion WP – %0.3 ile Karate Zeon 5 CS - %0.02 veya Calypso 480 SC – %0.02 kombinasyonu ile ilaçlanır. Çilek-ahududu hortumlu böceği için ekonomik zarar eşiği m²'de %11 zarar görmüş tomurcuk veya %15 zarar görmüş bitki, çilek sap hortumlu böceği için ise m²'de 5 zarar görmüş çiçek sapı/yaprak sapıdır. Çiçeklenme sırasında, çilek bitkileri gri küfe karşı şunlarla muamele edilmelidir: Topsin M 70 WDG – %0.12, Thiram 80 WG – %0.3 veya Shavit F 72 WDG – %0.2.

Ahududu için, genç sürgünler 15-20 cm yüksekliğe ulaştığında, tomurcuk yanıklığına (Didymella) ve dal yanıklığına (Coniothyrium) karşı Bordo bulamacı – %1 veya Champion WP – %0.3 ile ilaçlama yapılır.